

SOLIDARITET 0030

SOLIDARITET UTAN RÄNTA

Nätverket för Grekland kommer att arrangera en stor solidaritetgala - Solidaritet utan ränta - för det krisdrabbade grekiska folket lördagen den 3 maj på Åsö gymnasium i Stockholm. [Se sidan 18.]

I Grekland är demokratin satt ur spel. Sedan flera år står landet under politisk ockupation av den så kallade trojkan – EU-kommissionen, Europeiska centralbanken [ECB] och Internationella valutafonden [IMF] – som genom så kallade memorandum tvingar grekiska politiker att genomdriva en stenhård åtstramningspolitik. De ”nödlån” som trojkan och enskilda euroländer ställt till Greklands förfogande är krediter, inte gåvor, och räntan på lånen är väsentligt högre än vad långivarna själva får betala på kreditmarknaden. Pengarna tar alltså en omväg över Aten men går sedan snabbt vidare till framförallt tyska och franska storbanker.

Den åtstramningspolitik Grekland i dag tvingas till av trojkan tar inte landet ut ur krisen, utan förvärrar den. Det är som att försöka släcka en eld med bensen. Efter krav från trojkan har kraftiga nedskärningar genomförts av den sociala välfärden, lönerna har pressats ned med 20 procent, 200.000 offentligt anställda har förlorat sina jobb, statlig egendom har privatiserats och de fackliga organisationernas ställning har drastiskt försvagats. 28 procent av den arbetsföra befolkningen är arbetslösa och över 60 procent av

ungdomarna saknar jobb. Sammanlagt går omkring 1,4 miljoner greker arbetslösa. Men bara 160.000 personer får arbetslöshetsersättning. 3,5 miljoner människor lever i fattigdom.

Sverige har en historia av solidaritet med Grekland. Från Röda Korsets insatser under den nazistiska ockupationen till solidariteten från svenska folket under militärdiktaturen 1967–1973. Under dagens kris har solidariteten lyst med sin frånvaro. Men det vill och ska vi ändra på. Greklands sak är vår – även i dag.

Ekonomisk överskott från solidaritetsgalan kommer att fonderas för att skänkas i form av akut humanitärt bistånd och stöd till den grekiska befolkningen och deras kamp mot åtstramningspolitiken, exempelvis i form av ekonomiskt stöd till strejkande arbetare. Det grekiska folket har inte trots svåra umbäranden gett upp sin motståndskamp mot de stenhårda nyliberala diktaten från Bryssel, Frankfurt och Washington. Den senaste tiden har de offentliganställdas fackliga centralorganisation, ADEDY, anordnat två generalstrejker, en 24-timmars och en 48-timmars. Den andra stora fackföreningen GSEE, som organiserar anställda i den privata sektorn, har utlyst en generalstrejk till den 9 april.

”Under en morgonpromenad utanför mitt hem i Aten ser jag en blodröd vallmoblomma som sprängt sig genom asfalten”, skriver Alexandra Pascalidou i sin bok ”Kaos” och konstaterar: ”Det finns hopp.”

ELISAVET JOHANSSON TZIAMPAZIS

FALLANDE INFLATION HOTAR EUROPA

I Europa finns en livaktig debatt om riskerna för deflation. Men de senaste veckorna kan man skönja tecken på att frågan också börjar diskuteras här hemma.

Trots att Sverige ska ha en inflation på två procent har vi legat långt under målet i tre år. Riksbanken har jagat en inflation med argumentet att man vill dämpa bolånemarknadens excesser. Resultatet är högre arbetslöshet än nödvändigt och att riskerna ökar för att vi dras in i den europeiska stagnationen.

Nu har två av Riksbankens ränteduvor, vicecheferna Karolina Ekholm och Martin Flodén, båda markerat att de menar att den låga inflationen utgör en risk. I en intervju med Svenska Dagbladet för några veckor sedan sa Ekholm att bolånemarknaden inte såg jättealarmerade ut: ”För mig är det i dagsläget viktigare att fokusera på riskerna med att ligga under inflationsmålet länge”.

På LO-ekonomernas seminarium om penningpolitiken inyligen var Flodéns budskap detsamma, att det inte finns några överhängande risker på bolånemarknaden och att Riksbanken måste ”upprätthålla trovärdigheten för inflationsmålet under en längre tid”.

Alltså: räntan måste sänkas för att pressa upp inflationen lite grann.

FÖR EUROZONENS LÄNDER ÄR LÄGET ÄNNU mer dramatiskt. Där finns ett liknande inflationsmål som det svenska, strax under två procent, men den faktiska genomsnittliga inflationen faller och är nu nere i rekordlåga 0,7 procent.

Fallande priser gör privata och offentliga skulder tyngre att bära. Till detta kommer en ohyggligt svag real efterfrågan. I Spanien är inflationen 16 procent lägre än 2008, före finanskrisen. I Italien är den 12 procent lägre. Det är i mycket ett resultat av den destruktiva europeiska

krispolitiken.

Av en krönika av Martin Wolf i Financial Times nyligen kunde man ana att det pågår en het diskussion i Europeiska Centralbankens [ECB:s] styrelse om den fallande inflationen.

Ska man höja inflationsmålet till tre procent för de euroländer som går bra, så att de kan dra upp underskottsländernas efterfrågan? Man kan se framför sig hur ansiktet på tyskarna i ECB:s ledning skrynklas ihop inför sådana idéer.

SJÄLVA TANKEN ATT MEDVETET HÖJA INFLATIONEN är alla tyskar instinktivt emot. De glömmer aldrig hyperinflationen för 91 år sedan. Mer relevant för tyskarna vore att erinra sig att tre procent var Bundesbanks genomsnittsinflation under landets gyllene år 1980–1995.

Det vore bekymmersamt om ECB skulle komma fram till att låg inflation inte är ett hot, eftersom man inte kan komma överens om vad man kan ska göra åt den. Lika bekymmersamt vore det om Tyskland än en gång lägger in ett veto mot ett mer solidariskt Europa.

BJÖRN ELMBRANT

BÖRJAN PÅ SLUTET FÖR GREKLAND

Nu kan vi äntligen andas ut. Vid årsskiftet tog Grekland över ordförandeskapet i EU. Det är inte första gången. Det är femte gången. Men det kan bli början på slutet.

Senast mitt andra hemland satt på presidentposten var 2003. Det var champagnekorkar och högtidsklädsel inför OS. Det var dubbel tillväxttakt jämfört med resten av eurozonen och nypresade sedlar strömmade in. Mycket har hänt sen dess.

”Tiggarna på tronen” skriver Der Spiegel nu utan att redovisa hur mycket vinnaren, Tyskland, tjänat på Eurokrisen.

Tidningen The Economist placerar Grekland i samma riskzon som Egypten och varnar för sociala uppror under 2014. Kanske är det därför som Aten förvandlas till ett fort med mötes- och trafikförbud när EU-eliten nu officiellt inviger ordförandeskapet. Jag som hoppats att de skulle få uppleva krisen på första parkett inser nu att de får en retuscherad verklighetsbild.

KRISLANDETS ORDFÖRANDESKAP KOMMER att gå till historien som det billigaste hittills. Det blir spartanska symposier utan sidenslipsar och stjärnbeströdda sjalar till delegaterna. När den europeiska svängremmen dragits åt så hårt att miljoner medborgare hamnat på gatan för att deras hem konfiskerats av bankerna och ungdomsarbetslösheten i skuldekonomierna slagit rekord är gåvor en provokation.

I synnerhet i ett land som till och med bantat bort fungerande public-service radio och tv. Där det kriskrossade ordförandefolket inte ens har tillgång till en av demokratins grundpelare – fri information.

Men hoppet är den fattiges levebröd och premiärministern kisar för att se ljuset i tunneln och försäkrar att det är slut på nödlånen. Ändå svarar 69 procent av grekerna i en undersökning att de har det värsta är framför sig. 27,5 procent väljer det grekiska ordet ”katastrof” som den bästa beskrivningen för vad som väntar 2014. Men grekerna har inte monopol på pessimism och kiströtthet.

De går hand i hand med spanjorer, italienare, fransmän, portugiser, bulgarer och rumäner och en massa andra. Tills de når skyttegravan som

delar Europa itu. Där glappet mellan rika och fattiga, mellan långivare och låntagare, mellan skuldtyngda och skuldfria växer. På ena sidan skriker de om skuldindrivning och på andra sidan kräver de skuldavskrivning.

DET GREKISKA ORDFÖRANDESKAPETS LOGOTYP är en stilren segelbåt. Den europeiska odysseen har seglat fram i motvind. Må vindarna vända. Hoppas de kan samarbeta på skutan och att besättningen blir bättre på att kasta livbojar till de som håller på att drunkna i det kalla vattnet.

Kanske kan Grekland också lära EU den dyrköpta läxan om att det allra viktigaste i livet inte kostar en enda euro. Solidaritet och medmänsklighet är faktiskt fortfarande gratis. Hoppas ordförandeskapet blir början på slutet för det som kostat miljoner människor både liv och lidande.

ALEXANDRA PASCALIDOU

EU-KOMMISSIONEN VILL FÖRSVAGA FACKEN

I en rapport om utvecklingen på arbetsmarknaden uppmanar EU-kommissionen medlemsländerna att genomföra reformer för att minska de fackliga organisationernas inflytande över lönebildningen.

Varje år publicerar EU-kommissionens generaldirektorat för ekonomi och finansiella frågor en analys om utvecklingen på arbetsmarknaderna i unionen [Labour market developments in Europe]. I förra årets rapport konstaterar generaldirektoratet att arbetslösheten i EU har nått rekordnivåer och det finns tecken på att den blir allt mer strukturell. Rapporten rekommenderar därför en rad ”sysselsättningsvänliga reformer” på arbetsmarknaden. Exempel på sådana reformer är sänkt a-kassa, uppluckrat anställningsskydd, fler visstidskontrakt, lägre pensioner och högre pensionsålder.

RAPPORTEN FÖRORDAR ÄVEN EN SÄNKNING av minimilöner i både lag och kollektivavtal. Vad gäller lönebildningen i övrigt vill generaldirektoratet se mer statlig inblandning för att uppnå bland annat en minskning av kollektivavtalens täckningsgrad och mer decentraliserade avtal. Allt detta skulle enligt rapporten resultera i en generell minskning av fackliga organisationernas inflytande över lönebildningen.

GÖSTA TORSTENSSON

EU:S ARBETARE SÄGER NEJ TILL KRISPOLITIKEN

Den 4 april protesterade Europas fackliga organisationer mot den katastrofala krispolitik som förs av EU och dess medlemsregeringar. Det var kring 40.000 som fyllde Bryssels huvudleder mellan Norra stationen och Place Schuman.

Demonstrationens huvudteman handlade om krispolitiken, den sociala dumpingen och de allt vanligare kontrakten som ger entreprenörer rätt att använda arbetskraft som inte betalas enligt kollektiva avtal i landet. Exempelvis polska byggjobbare i Bryssel som inte får betalt enligt kollektivavtalen i Belgien.

I DEMONSTRATIONEN SOM NATURLIGTVIS dominerades av belgare, fanns också stora delegationer från Frankrike och Tyskland. Med fanns också väl synliga delegationer från Portugal, England, Holland, Grekland och Polen. Svenska LO lyste med sin frånvaro, som vanligt.

BENNY ÅSMAN

TYSK EKONOM FÖRESLÅR AVSKRIVNINGAR

Den tyske ekonomen och förre medlemmen i den EU-kommissionens Task Force for Greece, Jens Bastian föreslår ett internationellt toppmöte om den grekiska skulden, likt den som organiserades 1952, och vill koppla samman skuldavskrivningar [debt "haircut"] med särskilda villkor. Det rapporterar nyhetssajten Greek Reporter.

– Vi behöver ett internationellt toppmöte om Greklands skuld, som det som genomfördes i London 1952 om Tysklands skuld. Den här gången måste vi diskutera Grekland. Vi behöver koppla samman skuldavskrivningar med mycket speciella villkor för att vi ska ge Grekland en bättre framtid, uttalade jem Bastian sig för den tyska tidningen Deutsche Welle.

ENLIGT TIDNINGEN FÖRVÄNTAR SIG TROJKAN pålitliga siffror från Grekland den här gången för att genomföra nästa låneutbetalning och att siffrorna som redovisas av Greklands regering inte är felaktiga, såsom förra årets överskott på 691 miljoner euro.

Det finns även fokus på att Greklands prelimi-

nära överskott ska vara väsentligt för att Grekland ska kunna återvända till finansmarknaden under våren och avsluta tiden under trojkans kontroll.

Enligt Bastian "ökar den grekiska skulden löpande och Grekland har inte möjligheter att återbetala den själv, inte ens om högre skatter kommer att införas och skattesmitning åtgärdas. Utöver detta, bedömer han att den grekiska skulden är en problematisk fråga bland kreditorerna men han tror att beslut måste fattas snart, före skulden når 2012 års nivå igen och skuldavskrivningar måste övervägas.

– Det som är viktigt nu för den grekiska regeringen är att förbättra det grekiska skattesystemet och effektivt komma åt skattesmitning, så kommer Grekland under de kommande årtiondena gradvis kunna återbetala alla sina skulder, tillade den tyske ekonomen.

MATS NORRSTAD

ÖKADE SKILLNADER MELLAN NORD OCH SYD

En undersökning från Eurobarometer har avslöjat skillnaderna i känslan av ekonomisk trygghet och uppfattningar om EU mellan de nordliga och sydliga medlemsländerna. Medan 80 procent av svenskarna och 77 procent av tyskarna uttrycker sitt förtroende angående tillståndet i landets ekonomi, står det i stark kontrast till bara 1 procent av spanjorerna och 2 procent av cyprioterna och grekerna.

Befolkningarna i krisländerna är också långt mer benägna att känna sig bortkopplade från EU:s beslutsprocesser. Två tredjedelar svarar negativt på frågan "min röst räknas i EU" i genomsnitt, inklusive 89 procent av cyprioterna och grekerna.

GREKLAND HAR VARIT I CENTRUM FÖR skuldskrisen i eurozonen sedan 2010, och är nu inne på sitt sjunde år med ekonomisk nedgång [recession]. 69 procent av grekerna och cyprioterna, och 67 procent i Portugal, svarar att de är pessimistiska om framtiden för unionen.

Eurobarometers undersökning, som publicerats på sajten EUobserver.com, avslöjar också att ekonomin i eurozonen fortsatt är den delen av EU:s politik som bekymrar väljarna mest, även om arbetslösheten kommer som en stark tvåa.

GÖSTA TORSTENSSON

GREKERNA ARBETAR MEST I EUROPA

Det vi har fått veta om Grekland i svenska tidningar har ungefär gått ut på att grekerna jobbar för lite och får för bra betalt. Vår finansminister Anders Borg har sagt att de ”går i pension vid 40 års ålder”. I DN:s ”Frågor och svar om Grekland” 17 juni 2013 kunde man läsa att lönerna ”har stigit enormt.” Tysklands förbundskansler Angela Merkel har uppmanat grekerna att arbeta hårdare och inte semestra så mycket. Allt detta kryddat med det sedvanliga snacket om en för stor och ineffektiv stat. Nu ska EU rycka in och låna dem ännu mer pengar, det borde väl få ordning på saker, så varför klagas de?

Vilken sorglig soppa av desinformation! Och vilken sorglig brist på solidaritet med ett land som vi nu borde stötta! Grekerna arbetar mest i Europa – 42 timmar i veckan enligt Eurostat, EU:s statistikkontor. Medelinkomsten är 803 euro. Den faktiska pensionsåldern är inte 40 år, som Anders Borg påstår, utan 61,4 år.

Det handlar alltså om ett av Europas mest hårt arbetande och lägst betalda folk. Men det är ett land som är beroende av turismen, utan någon stor egen produktion. Och det är ett land med ett brutet samhällskontrakt. Där människor inte litar på staten och där staten inte förser medborgarna med grundläggande samhällsservice. Och som, till råga på allt, befinner sig i eurons grepp.

KAJSA EKIS EKMAN

”FÖRAS RUNT I CIRKUSMANEGEN”

En konsekvens av myterna om de lata grekerna som skapats för att skydda de tyska och franska bankerna är att finansmarknadernas tuppkam växer. Signalen är att EU kommer att undsätta dem om det blir kris igen. Alltså snurrar man fortare och fortare på rouletten, nu för att spekulera i statsobligationer.

Under eurons första tio år betraktades alla statsobligationer, dvs. lån till stater som löper över fler år, som likvärdiga och i stort sett bombsäkra

värdepapper.

Sedan dess har marknaden blivit mer orolig för att inte få tillbaka de pengar man lånat ut till vissa länder.

Taktpinnen i debatten förs därför i dag av obligationsmarknaderna, genom att höja räntan på att låna till somliga länder, och av ratinginstituterna, som Moody's och Standard & Poor's, genom att sänka betygen på vissa nationers kreditvärdighet.

Stigande räntenivåer och sänkta kreditbetyg spelar ofta en pådrivande roll för att EU:s stats- och regeringschefer då och då tar sig samman – stående vid stupets kant – fattar sina beslut.

Den tyske presidenten Christian Wulff har i ett tal beskrivit det som att ”politikerna låter sig föras runt i cirkusmanegen av banker och ratinginstitut”.

BJÖRN ELMBRANT

”GREKERNA HAR BLIVIT EN BIDRAGSBÖRDA”

Miljarder som rasslat in i den grekiska statskassan i form av räddningspaket och nödlån är just lån. Till relativt höga räntor. Som ska återbetalas en dag. De som gynnas mest är långivarna. En överväldigande majoritet av deras lån går tillbaka till dem själva.

När Angela Merkel tidigt 2013 säger att ”hennes hjärta blöder” när hon ser grekiska pensionärer leta mat i soporna är det för att blidka sina egna väljare som inledningsvis intalades att de betalade ousonotor.

Det låter mer sympatiskt än att inför det då stundande tyska valet säga att hennes nation tjänar på de skuldsatta söderborna och att lånen är en lönsam affär. Titt som tätt redovisar tysk press för hur många miljarder euro som Tyskland hittills tjänat på lånen som är allt annat än allmosor. Större delen av nödlånen går till återbetalning och tull tyska och franska fickor genom allt Grekland importerar. Från vapen till bilar och avancerade övervakningssystem.

Addera därtill flödet av ung, högutbildad arbetskraft som lämnar det sjunkande skeppet.

ALEXANDRA PASCALIDOU

POLITISK STRID OM NYTT REFORMPAKET

Efter två dagars debatt och anklagelser om en "parlamentarisk kupp" röstade Greklands parlament med knapp marginal igenom ett omfattande reformpaket som banar väg för fortsatta nödlån från EU.

– Det var ett tufft men avgörande beslut för landets framtid.

Lagstiftarna antog utmaningen, sade finansminister Yannis Stournas efter omröstningen det grekiska parlamentet.

Då hade parlamentet haft två dagar på sig att debattera ett 600-sidigt reformpaketet med hundratals lagändringar som bland annat rör snabbare utförsäljning av statliga tillgångar, besparingar inom sjukvården genom sammanslagningar och stängningar av sjukhus, och nya lagar som undergräver vissa fackförbunds rätt till kollektiva löneförhandlingar.

Att säkra nästa utbetalning av krediter från EU var avgörande för Antonis Samaras regering, som vill visa att Grekland är på rätt väg inför de grekiska kommunalvalen och EU-parlamentsvalet i maj. Men omröstningen var inte problemfri. Koalitionsregeringens redan knappa majoritet i parlamentet krympte ytterligare efter att en ledamot från det regerande Ny demokrati lade ner sin röst och genast utslöts av sitt parti.

Vänsterpartiet Syrizas ledamöter lämnade i sin tur omröstningen i protest och anslöt sig till de tusentals demonstranterna utanför, efter att parlamentets talman vägrat ta upp en misstroendeomröstning mot finansminister Yannis Stournas. Motiveringen var att Syriza utfärdade en misstroendeförklaring mot hela regeringen i november. Men beslutet avfärdades av Syrizas partiledare Alexis Tsipras som en "parlamentarisk kupp".

– I dag har Samaras regering knuffat den grekiska ekonomin och det grekiska folket ännu djupare ner i graven, sade Tsipras.

Syrizas kritik mot Stournas gäller nya regler för den statliga bankräddningsfonden HFSF, som nu får sälja aktier i grekiska banker till ett lägre pris än när de köptes. Enligt HFSF är detta nödvändigt för att påskynda återprivatiseringen av krisdrabbade banker som fonden tagit över. Men enligt Syriza kommer det innebära att staten tvingas realisera stora förluster.

Partiets misstroendeförklaring kan ses som ett försök att sätta press på Stournas, som ryktas bli nästa chef för den grekiska centralbanken i maj, skriver journalisten Nick Malkoutziz i en analys för nyhetssajten Macropolis. Eftersom centralbankschefen utses på sex år kan Syriza i så fall tvingas samarbeta med sin forne politiska motståndare om man lyckas bli största parti och bilda regering efter nästa val.

PER BJÖRKLUND

VAPENAFFÄRER MELLAN SVERIGE OCH GREKLAND

Sverige visar sig vara involverat i Greklands korrupta system. Eriksson har betalat över hundra miljoner kronor för att få Grekland att köpa krigsmaterial. Radarsystemet Erieye utvecklades specifikt för att passa ihop med Natos försvarssystem, och det första Nato-land att köpa systemet blev alltså Grekland. Men det räckte inte med kvalitet eller vad kapitalisterna kallar "hederlig konkurrens", utan det skulle till 116 miljoner för att övertyga den grekiska regeringen. Rakt ner i fickorna på ministrarna.

Här har vi alltså ett land som främst lever på jordbruk och turism, som inte kunnat utveckla en fungerande välfärd eller ett skattesystem – glöm daghem åt alla – men som ska köpa flest vapen i hela Europa. Fram till dess att krisen bröt ut tjänade Sverige storkovan på att sälja vapen till Grekland, och Reinfeldt skröt i sina dokument om att vår försäljning av krigsmateriel 2008 gick "upp från 80 till 1.071 miljoner kr". Sverige är ett exportland, det är till stor del på exporten vi bygger vårt välstånd. Om länderna vi exporterar till blir utblottade för att de köper vapen för alla pengar? Inte vårt problem. Och när kraschen kommer pekar vi finger och säger "Era korrupta jävlar".

Men vem är egentligen korrupt? Är det regeringen som tar emot mutor? Eller är det företaget som mutar? Naturligtvis är det båda. Det är ett system som hänger ihop. Länder i Sydeuropa har blivit Europas mutkolvar. Nord har kunnat öka sina exportter tack vare korrupta regeringar i syd. Och med vad har Sydeuropas länder betalat dessa köp? Med lån från franska och tyska banker. Så har Nordeuropa berikat sig dubbelt och gör det fortfarande.

KAJSA EKIS EKMAN

EN FANTASTISK KONSERT MED ARJA SAIJONMAA

Nyligen var jag i Esbo Kulturcentrum, två mil utanför Helsingfors, och lyssnade på en fantastisk premiärkonsert med Arja Saijonmaa med orkester. Konserten – Den hemliga stranden – är en retrospektiv föreställning av Arjas yrkesliv tillsammans med Mikis Theodorakis. Första gången de träffades var 1970 när Mikis kom till Finland just efter att han blivit frisläppt från militärdiktaturens fängelse. När han fick höra en ung Arja sjunga på scenen i en fullsatt festlokal i centrala Helsingfors blev Mikis helt betagen och grep mikrofonen och sade till att hon skulle följa honom.

Arja skriver själv i boken ”En ung naken kvinna – Mötet med Mikis”: ”Vart? Ingen visste. Varken arrangörerna eller musikerna, inte den fullsatta festlokalen, inte jag heller. Det blev tyst. En ängel flög genom salen. Det kändes nästan obekvämt. Utanför piskade regnet mot den våta novemberasfalten. Hösten hade kommit till Finlands huvudstad. Löven dansade i gatlyktornas glimrande sken. I den neoklassiska, guldpanelerade och ärevördiga salen spreds ett märkligt skimmer av förväntan. Vad sker? Vart tänker denne grek, denne färske flykting, ta henne? Han som själv just förlorat allt, sitt land, sin identitet? Vart tänkte han ta henne? Vart?”

ARJA LÄMNAD Helsingfors för en världsturné 1970-72 med Mikis och fick då ett internationellt genombrott som en kraftfull uttolkare av den grekiske komponistens sånger. De två har fortsatt sitt konstnärliga samarbete med flera skivor och internationella turnéer.

Arja var en av dem som lade grunden till världsmusik i Norden. Inte minst genom sina tolkningar av Mikis Theodorakis, i översättningar på svenska av Lars Forsell och på finska av Pentti Saaritsa.

Här Lars Forsells översättning av Mikis komposition ”Stranden” med text av Giorgos Seferis:

Vit som en duva låg havets strand
Och allt var sol och kärlek allt
Och törsten brann som solens fackla brann

Men havet var för salt
På stranden satt vi under sol och vind
I sanden skrev vi hennes namn
Men floden kom och havet smög sig in
Och hennes namn försvann
Så försvann vårt liv i kärleksbrand
Men vi förstod vi hade fel
Och soldröm, vinddröm, havsdröm ni försvann
Med er förbrann vår själ.

Så sent som i höstas besökte Arja Saijonmaa den då 89-åriga Mikis Theodorakis i Aten. Han är fortfarande politiskt engagerad och har deltagit i de folkliga protesterna mot EU/IMF-diktaturen.

Den sista halvtimmen av konserten i Esbo är något av det häftigaste jag upplevt [i alla fall sedan Hammarby vann SM-guld i fotboll 2001 på gamla Söderstadion].

Arja kommer med sin tre man stora orkester – Petri Somer, Ricardo Padilla och Vidar Skrede – att framför denna del av konserten på solidaritetsgalan för det krisdrabbade grekiska folket lördagen den 3 maj på Åsö gymnasium.

Missa inte denna fantastiska upplevelse. Biljetterna kostar enbart 100 kronor. På köpet får ni Mikael Wiehe och Ale Möller, Dror Feiler med band, Jenny Wrangborg, Stefan Sundström med flera. Dessutom kan du köpa boken ”En ung naken kvinna – Mötet med Mikis” dedicerad av Arja till dig för 200 kronor. Den innehåller också en cd-skiva. I Finland tar de 35 euro [311 kronor] för samma bok.

GÖSTA TORSTENSSON

AMNESTY RIKTAR STARK KRITIK MOT CYPERN

Cypern stänger rutinmässigt in asylsökande under fängesliknande förhållanden, enligt Amnesty International, som nu riktar skarp kritik mot landet. Enligt människorättsorganisationen bryter Cypern dessutom mot EU:s lagstiftning genom att ibland kvarhålla asylsökande längre än maxtiden 18 månader. Tusentals flyktingar kommer varje år till Cypern och Amnesty anklagar regeringen för att använda interneringen för att skrämja bort nya flyktingströmmar.

ILSKA VID EU-MÖTE I ATEN

När EU:s finansministrar träffades i Aten för ett möte 1 april, hade de grekiska myndigheterna förbjudit alla demonstrationer i de centrala delarna av staden.

Så ville dock inte vänstern och de stora fackförbunden ha det, skriver TT.

– Det här är odemokratiskt, sade fackledaren Stathis Trichanatsis på Klathmonstorget där omkring 5.000 personer samlats i protest mot regeringen och EU. Ställningskriget mot polisen slutade med tårgas.

GREKLAND PÅ GÅNG ATT GE UT OBLIGATIONER

Grekland planerar före valet till EU-parlamentet den 25 maj emittera obligationer på marknaden, för förta gången på fyra år.

Det säger Greklands infrastrukturminister Michalis Chrisochoides, i en intervju med Bloomberg News.

Han säger också att återgången till marknaderna kommer att vara en del av en rad ”positiva händelser” för landet.

PROTESTER MOT ÅTSTRAMNINGAR

Den kommunistledda fackliga fronten PAME arrangerade 30 mars demonstrationer runt om i Grekland.

Protesterna riktade sig mot ett nytt regeringspaket med åtstramningar. Paketet inkluderar ytterligare lönesänkningar, avskedanden av of-

fentligt anställda, privatiseringar och försämringar av socialförsäkringarna.

Kommunistpartiet KKE menar att dessa åtgärder visar på kapitalismens innersta väsen. Rikedom konzentreras hos ett fåtal kapitalister medan de som producerar rikedom trycks ned i fattigdom och armod.

INSAMLING TILL OCKUPERADE VIO.ME

Nu startar Syndikalisterna en andra omgång av insamlingen till den ockuperade fabriken Vio.Me i Thessaloniki. Arbetarna på Vio.Me har sedan ett år tillbaka drivit produktionen under självförvaltning sedan ägarna stuckit med stora skulder till arbetarna. Nu behövs pengar till juridiska processer för att kunna uppta de delar av produktionen som ägarna hävdar patent på, och som skulle få omsättningen på fabriken att öka rejält. Vio.Me har fått stor uppmärksamhet runt i världen, som ett exempel på hur arbetare kan ta makten över sin arbetsplats. Nu behövs hjälp för att de ska kunna fortsätta!

Sätt in ditt bidrag på SAC:s internationella solidaritetsfond: 809923-6. Märk inbetalningen ”ESE”.

VÄNSTERN ÖKAR INFÖR EU-VALET

Den senaste sammanställningen, av alla tillgängliga opinionsundersökningar i medlemsländerna inför EU-valet, visar att EU-parlamentets vänstergrupp GUE/NGL går om den liberala gruppen Alde.

GUE/NGL närmast fördubblar sina mandat till 67 och skulle därmed bli den tredje största partigruppen om det vore EU-val i dag.

GREKISKA BANKAKTIER SJUNKER

Aktierna i Greklands storbanker sjönk på Atenbörsen, sedan nationella stresstester visat att de behöver kapitaltillskott på sammanlagt 6,4 miljarder euro, cirka 57 miljarder kronor, skriver TT-Reuters.

Branschledande National Bank of Greece, som enligt stresstesterna behöver dra in 2,2 miljarder euro, sjunker med 2,4 procent.

GREKISKA KVINNOR VÄDJAR OM SOLIDARITET

”Vi uppmanar Alter Summit att stötta vår kamp och stödja oss i den svåra tid vi lever som arbetande kvinnor”, slutar ett brev till det europeiska fackliga nätverket Alter Summit från 595 kvinnor som tills i september 2013 arbetade som lokalvårdare på det grekiska finansministeriet.

Kvinnorna har arbetat många år på ministeriet men i september blev de uppsagda och placerade på en ”väntelista” tillsammans med tusentals andra offentlighetsanställda. I maj i år blir de uppsagda för gott.

Dessa omfattande uppsägningar i den grekiska staten sker efter avtalet med regeringen och Trojkan [EU, Europeiska centralbanken och Internationella valutafonden]. Avskedandena är en del av villkoren för nedskärningspolitiken som påtvingas Grekland för att få lån från Trojkan.

”Det är en nedskärningspolitik som berövar oss vår rätt till arbete och ett drägligt liv. Arbetslösheten är nu 27 procent och för grekiska kvinnor 63 procent”, skriver kvinnorna i brevet och fortsätter:

”Vi är alla kvinnor – könsdiskrimineringen är uppenbar – de flesta av oss över 50 år utan arbete

och en pension som vi aldrig kommer att få. Många av oss är ensamma mödrar, där familjen lever av vår inkomst. Vi har inget hopp om att finna nya jobb. Vi har blivit avskedade utan någon uppsägningsgottgörelse, utan rätt till arbetslöshetsersättning och utan rätt till sjukvård.”

Den grekiska regeringen försvarar uppsägningarna med att de är nödvändiga för att minska underskottet.

”Men sanningen är att vi bara kostar staten 2,5 miljoner euro per år. Det är uppenbart att den grekiska regeringen bara betraktar oss siffror och inte som människor”, konstaterar de kvinnliga lokalvårdarna.

SEDAN KVINNORNA BLEV UPPSAGDA HAR de demonstrerat dagligen utanför finansministeriet i Aten.

”Vi har kämpat en titansk kamp som blivit bemött av regeringen med våld och repression. För vi tillhör arbetarklassen och är kvinnor trodde de att vi var ett lätt och svagt byte. Men tillsammans med tusentals andra uppsagda arbetare kämpar vi mot den grekiska regeringen och Trojkans åtgärder, som ödelägger våra liv och leder till ökad fattigdom”, skriver de och försäkrar att de kommer att fortsätta kampen.

HANS BRINKMAN

”EU:S ÅTSTRAMNINGSPOLITIK MÅSTE BRYTAS”

”EU-samarbetet befinner sig i en brytningstid. Den ekonomiska och finansiella krisen har drabbat många medlemsländer hårt och resulterat i massarbetslöshet, social oro och minimal tillväxt. Hur EU hanterar dagens utmaningar kommer att avgöra samarbetets framtid.” Det skriver Johan Danielsson [s], kandidat till EU-parlamentet på tidningen Arbetets debattsida.

”Den ekonomiska krisen har hanterats med ensidiga åtstramningar, uppsägningar och privatiseringar. Fackliga rättigheter och kollektivavtal har underminerats. Krisen har använts som ursäkt av borgerliga politiker för att attackera hela den europeiska sociala modellen. Om utvecklingen tillåts fortsätta kommer det folkliga stödet för unionen att försvinna. [...]

Den nuvarande åtstramningspolitiken [måste] brytas. I krisens spår har det högerdominerade Europa försökt sig på konststycket att kollektivt svälta sig starkare. Åtgärderna går bland annat ut på att minska konsumtionen av utländska produkter i krisländerna, med syfte att minska underskotten i handelsbalansen.”

”SVERIGE HAR EN BÄTTRE SITUATION ÄN GREKLAND”

”I dag avser de flesta EU-stater att minska arbetslösheten genom medlemskapet i den europeiska valutaunionen och centralbanken.” Det skriver Agne Gustafsson, lektor emeritus i statsvetenskap, i den socialdemokratiska tidskriften Tiden. ”Detta har dock inte lyckats. Arbetslösheten är mycket hög i eurostaterna och flera sydeuropeiska stater, till exempel Grekland, Portugal, Spanien, Italien, Rumänien upplever en prekär ekonomisk krissituation. För att erhålla krislån till hög ränta tvingas många EU-stater till kollektiv nedrustning av den sociala välfärden genom nedläggningar av sjukhus, skolor och andra välfärdsinstitutioner. Det är dock till innehållet sammanmarknadsekonomiska tjugotalpolitik som den svenska socialdemokratin vände ryggen på 1930-talet men som i dag lever vidare inom ramen för EU-systemet.

Sverige, stående utanför EMU tack vare folkets seger i folkomröstningen 2003, har en ekonomisk situation som i många avseenden är mycket bättre än eurostaterna, inte minst en dramatiskt mindre statsskuld. Arbetslösheten är ändå alltför stor. Ett parti i oppositionsställning måste också vara berett att ompröva sin ekonomiska politik och sina rigida budgetregler som skapades på 1990-talet i ett helt annorlunda läge än i dag. Att exempelvis fortfarande trots djup lågkonjunktur ha ett överskottsmål för statens budget är oförsvarligt när allt talar för investeringar och fortsatta sociala, expansiva reformer.”

”ÅTGÄRDERNA ÄR PROBLEMET – INTE KRISEN”

”Minns ni vad som sades efter det grekiska valet 2012”, undrar Kajsa Ekis Ekman i Dagens ETC.

”Det var ett historiskt val. Antingen skulle vänstern vinna, och då skulle IMF kastas ut och sparpaketet upphöra. Eller så skulle högern vinna, och sparpaketet fortsätta. Efter en propagandakampanj utan like vann högern med två procent.

’Europa drar en suck av lättnad’ skrev Sydsvenskan. Vi kan ’andas ut’ skrev SvD. Nu hade landet valt ’ordning framför kaos’ och ’tagit ett steg i rätt riktning, skrev Kristianstadsbladets ledare. ’Ett positivt utfall’ sade Svenskt Näringsliv. Swedbank publicerade ett informationsblad där de skrev att valresultatet var ’till finansmarknadens belåtelse. Börserna i Asien har stigit och euron har stärkts något. Utslaget får ses som en lättnad att inte det parti som ville riva upp besparingsprogrammet segrade.’ [...]

IMF och EU har haft fria händer i Grekland i fyra år. Landet är på väg mot en social katastrof och har genomfört vad som kan vara de mest brutala nedskärningarna i Europas historia. Public service är borta, 50 sjukhus är på väg att stängas, alla yrkesförberedande linjer på gymnasiet är borta, så att den som vill bli elektriker eller barnskötare får bekosta det själv. Hälsobudgeten har minskats med 300 miljoner euro per år. Och nu börjar hälsoproblemen bli akuta.

Det är idag åtgärderna som är det största problemet, inte krisen i sig.”

UNGA FÖRLORARE I EKONOMISKT KRIG

Prekariatet heter den nya globala klassen som hankar sig fram på osäkra, temporära anställningar, som saknar skyddsnet och som vet att välfärden förlorade matchen mot marknaden. Marknaden som med en lätt axelryckning förebrår dem som hamnat utanför att de faktiskt får skylla sig själva.

Dagligen möter jag människor som vändas över hushållsekvationer som inte ens Nobelpristagare i ekonomi kan få ihop. Dimitris är en av dem.

”Jag bor med min mor och min syster. Mina föräldrar är skilda”, säger han ursäktande medan han kör till tv-inspelningen för kanalen han börjat arbeta för. Det är en sen lördagskväll i september och den atenska hettan håller i sig. Dimitris är en 25-årig före detta fotbollsspelare i ett lag som sålde matcher och nu reporter i en tv-kanal och skribent på en nyhetssajt, samtidigt som han gör lumpen på försvarshögkvarteret där han transkriberar nyhetssändningar.

”Jag är så stressad att jag börjat röka” säger han som arbetar från sju på morgonen till tio på kvällen. Varenda dag. Inga lunchpauser, inga semesterdagar, inga söndagar på stranden. När jag frågar vad han får betalt rodnar han. ”På nyhetssajten där jag avslöjade de värsta skandalerna fick jag under ett år inte en enda euro. Sedan fick jag min första lön på ett par hundra. I dag får jag 400 • i månaden svart. Det är inte mycket men det är mer än de andra får”.

Ägaren till nyhetssajten är en känd journalist som utger sig för att vara vänster och kämpa för mänskliga rättigheter. Hans egna anställda som slavar oavlönat ”ska vara tacksamma att de har ett jobb som kan vara en merit i framtiden”. Om Dimitris är för fin i landet med ungdomsarbetslöshet på 63 procent står åter tusen på tröskeln.

När Dimitris fick tv-jobbet, där han debuterar med att intervjua mig, ringde han sin chef för att säga upp sig på nyhetssajten. Denne hotade med att sprida att det är Dimitris som osignerat skrivit och avslöjat skandalen om ministern som tillsatte sin kompis frisören som sjukhuschef.

Om Dimitris avslöjas kommer han sannolikt att förflyttas till turkigrekiska gränsen där han får göra resten av militärtjänsten och därmed inte heller kan jobba längre. Då slås hela familjens

ekonomi i spillror.

”Men jag är inte dum bara för att jag är ung”, säger Dimitris. Han har plåtat chefens sms-konversation med en huvudåklagare i sekretessbelagda skandalmål. Huvudåklagaren som är gift och har barn är chefens älskarinna. ”Så om han läcker, läcker jag” säger Dimitris när han leder in mig i en kampsportslokal på Vouliagmenis aveny. ”Jag skulle inte våga slåss med dig” säger han, som slåss för sin familjs överlevnad i ett fullskaligt ekonomiskt krig. Ett krig där de unga i många delar av Europa och världen är förlorare redan innan de klivit in i ringen.

ALEXANDRA PASCALIDOU

NYA LÅN TILL GREKLAND MED HÖG RÄNTA

Greklands parlament godkände söndagen den 30 mars en hel rad nya så kallade reformåtgärder i utbyte mot att säkra ytterligare krislån från EU och IMF.

Lagpaketet som rör allt från turism till banker och mat antogs med minsta möjliga majoritet; 152 av totalt 300 i parlamentet. En åtgärd i paketet fick bara 151 av 300 möjliga röster. Den gällde högre kapitaltäckningskrav för banker som har återkapitaliserats med skattemedel.

Nikitas Kaklamanis från konservativa Ny demokrati följde inte partipiskan och blev omedelbart utesluten från partiet av premiärminister Antonis Samaras. Socialdemokratiska Pasok, det andra partiet i regeringskoalitionen, har inte uteslutit de två ledamöter som gick mot partilinjen, däribland före detta premiärministern Giorgos Papandreou.

Åtgärderna godkändes inför det informella eurofinansministermöte i Aten där det som förväntat ett gavs klartecken godkännande av nästa lånutbetalning.

Hittills har Grekland beviljats stora ”räddningsslån” på sammanlagt 240 miljarder euro.

Frågan är om det räcker – eller om Grekland behöver ett tredje ”räddningspaket”.

Underskottet i den grekiska statens budget är bort och det redovisas till och med ett visst överskott – innan räntorna på de stora lånen har betalats.

Arbetslösheten är fortsatt skyhögt. Bland ungdomar under 25 år saknar 58,3 procent arbete.

GÖSTA TORSTENSSON

”EUROPA GÖR ALLA FEL VI GJORDE”

På 80- och 90-talet upplevde Latinamerika en allvarlig ekonomisk kris. Ecuadors president Rafael Correa, som är doktor i ekonomi, skriver i en artikel som publicerats i *Le Monde Diplomatique*, att Europa på punkt efter punkt är i färd med att begå samma misstag. Här är hans analys. [GT]

Vi latinamerikaner är experter på kriser. Inte för att vi är mer intelligenta än andra, men för att vi har upplevt dem alla. Och vi har hanterat dem eländigt, för vi hade bara ett mål att försvara kapitalets intressen, även om det kastade ut kontinenten i en långvarig skuldkris. I dag ser vi med oro att Europa är på väg att upprepa våra misstag..

På 1970-talet gick de latinamerikanska länderna in i en situation med en våldsamt utlandsskuld. Den officiella historien är att denna situation var ett resultat av den politik som «oansvariga» regeringar och ackumulerade obalanser grundade genom den utvecklingsmodell kontinenten följde i efterkrigstiden: att utveckla en lokal industri för att producera varor som blivit importerade, så kallad importersättning.

Denna våldsamma skuld blev faktisk uppmuntrad – eller påtvingad – av internationella finansinstitutioner. Deras så kallade logik var att lånefinansiera projekt med stor avkastning, som det var många av i den tredje världen på den tiden, som skulle skapa utveckling, medan avkastningen på skulle betalas av med skulder.

SÅ STARTADE VÅR «SKULDKRIS»! UNDER 80-talet överförde Latinamerika ett nettobelopp på 195 miljarder dollar till kreditorerna [nästan 554 miljarder dollar i dagens värde]. Samtidigt växte kontinentens utlandsskuld från 223 miljarder dollar 1980 till 443 miljarder dollar 1991! Inte på grund av nya lån, men som en följd av nyfinansiering och ackumulerade räntor.

De allvarliga budgetkriserna och skuldproblemen skapade av denna nettopenning överföring från Latinamerika till kreditorerna, fick många länder i regionen att ingå «intensionsavtal» dikterade av IMF. Dessa tvångsavtal öppnade för lån från IMF och garantier i förbindelse med återförhandlingar av bilateral skuld med kreditländerna i den så kallade Parisklubben.

Dessa strukturanpassnings- och stabiliseringsprogram påtvingade alltid samma lösningar: budgetnedskärningar, prisökningar på offentliga tjänster och privatiseringar. Åtgärdernas mål var varken att lösa krisen så snabbt som möjligt eller att stimulera tillväxt och sysselsättning, utan att garantera att skulden till de privata bankerna blev betald. I slutet av visan var de aktuella länderna skuldyngda för lång tid framöver. Men i stället för att ha skuld till privata banker, hade de nu skulder till de internationella finansinstitutionerna, som värnade bankernas intressen.

Beskrivningen av krisen som Ecuador har varit igenom, är utan tvivel välkänd för många europeer. EU lider under skulder skapade och förvärrade av den nyliberala fundamentalismen. Vi respekterar suveräniteten och oavhängigheten i alla regioner i världen, men det är samtidigt överraskande att se att det upplysta Europa på punkt efter punkt göra om de fel som Latinamerika gjorde i går.

DE EUROPEISKA BANKERNA GAV LÅN TILL Grekland och låtsades som om de inte visste att det grekiska budgetunderskottet var tre gånger så stort som det myndigheterna hävdade. Återigen dyker skuldproblemet upp utan att man pekar på motsatsen: överdrivna krediter. Som om finanskapitalet aldrig har haft det minsta ansvar.

Från 2010 till 2012 nådde arbetslösheten skrämmande höjder i Europa. Mellan 2009 och 2012 reducerade Portugal, Italien, Grekland, Irland och Spanien sina budgetutgifter med 6,4 procent i snitt, med allvarliga följder för hälsa och utbildning. Politiken försvarade sig med resursbrist, samtidigt som omfattande belopp användes för att rädda finanssektorn. I Portugal, Grekland och Irland har räddningsinsatserna till bankerna varit större än ländernas samlade årliga löneutbetalningar.

Medan krisen träffade de europeiska folken hårt, fortsatte man att påtvinga dem lösningar som har misslyckats världen över.

De så kallade oavhängiga centralbankerna, som uteslutande bara bryr sig om valutastabilitet, är en del av problemet, inte lösningen. Det är en av faktorerna som hindrar Europa att snabbt komma ut ur krisen.

Europas styrka är emellertid intakt. Ni har allt: mänsklig talang, produktionsresurser och teknologi.

RAFAEL CORREA

FÖRSVARET AV THERMOPYLE

Hollywood gjorde 1962 en film, *The 300 Spartans*, om ett 2500 år gammalt fältslag vid Thermopyle, 15 mil nordost om Aten. Det antika perserriket anført av Xerxes, besegrade där en grekisk styrka, ledd av den Spartas kung Leonidas. 300 suicidala spartaner lyckades fördröja en persisk miljonarmé i tre dygn i ett bergspass 4 meter brett.

Iran styrdes vid tillfället sedan CIA:s statskupp 1953 av Mohammad Riza Pahlavi – den bästa Shah som vi kunnat köpa för pengar. Det var på den tid under det första kalla kriget, då Ondskans axel hade flyttat ytterligare österut, till den asiatiska kommunismen, Kina, Korea och Vietnam. Barbarerna stod för tillfället inte för porten. Slaget vid Thermopyle har av intressanta skäl fastnat i vår historieskrivning som ett av Den Västerländska Kulturens kanske stoltaste ögonblick. Nederlaget vid Thermopyle överträffade i vår mytologi snarast till exempel Karl Martels seger över morerna vid Tours 732, det lika heroiska och förlorade slaget mot Osmanska riket vid Trastfältet 1389, segern mot turkarna vid Lepanto 1571, eller i modernare, Natoinfluerad historieskrivning. Invasionen vid Normandie 1944 mot "Hunnerna" – tyskarna kallades dåfortiden ofta så av de västallierade, inte "fascister".

I vår kultur är vi som allra stoltast när vi slåss mot orientaler. Under ett långt historiskt skede räknades även den "koppärrige, kortvuxne, primitive, bysantinske, snedögde, gulbleke" [enligt Soljzenitsyn] Stalins Sovjetunion åter till Orienten, när den väl besegrat Hitlers fascism. Idag bör vi i stället frukta och hata Putin, hans borne efterträdare, som visserligen är blond, blek, blåögad men försedd med lite väl breda kindknor.

Historien om de "persiska krigen" 499-448 före vår tideräkning baseras, åtminstone hos oss på en enda mans verk: Herodotos av Halikarnassos, som verkade strax efter kriget. Hans skildring var sannolikt lika objektiv som den som Kjell Albin Abrahamsson, Per Ahlmark eller Martha Gessen skulle ha skrivit om Rysslands historia 1917-2014 – vilket de ju för övrigt i praktiken har

gjort för folk som bara läser SvD och DN eftersom de inte är intresserade av källkritik.

Herodotos såg självfallet perserna som ett hot mot grekernas "frihet" och "kultur". Att alla grekiska stater, inklusive Aten, också vilade på slavarbete eller, framför allt i Spartas fall, på livegna, underkuvade bönder [heloter], och styrdes av en minoritet av aristokrater var för Herodotos självklart och ointressant. Detta kunde för honom inte påverka definitionen av den "frihet" som skulle försvaras vid Thermopyle. Att det inom perserrikets gränser fanns en kultur och vetenskap, som åtminstone räknade sina anor sedan tusen år före Trojanska kriget, och halvtantat årtusende före Homeros, ville knappast den grekiska propagandan låtsas om, i den mån den kände till det. Inom 150 år skulle riket dock Perserriket falla samman för hellenen Alexander den Stores kortvariga välde, som i samma svep visserligen hade krossat de grekiska stadsstaterna, bland annat demokratins vagga, Aten. Och detta utan att våra nationalskalder diktade

"För Thermopyle i vårt hjärta måste några ge livet än.

Denna dag stiger ned till Hades, följd av stolta hellenska män."

Inte ens idag, då hellenernas elände åsamkats dem Västerifrån, genom USA, EU och IMF och resterna av demokrati hotas av en Gyllene Gryning tycks detta inspirera några heroiska lovsånger till dem som ännu gör motstånd.

HANS ISAKSSON

BILD: ROBERT NIBERG

KRISEN ÄR INTE ÖVER – TVÄRTEMOT

Den katolska hjälporganisationen Caritas konstaterar i en ny rapport att orättvisor och fattigdom växer i de hårdast drabbade EU-länderna. Rapporten tecknar helt andra bilder av den ekonomiska och sociala situationen i de krisdrabbade länderna än EU-kommissionen. Bland ledande EU-politiker menar man att krisen håller på att klinga av, och att den strama finanspolitiken börjar ge resultat.

Men Caritas räknar i sin rapport upp priset för krispolitiken, och sätter ljuset på de sju hårdast drabbade länderna.

– Från Bryssel hör vi hela tiden att den ekonomiska krisen är över. Rapporten ställer inte endast frågetecken om krisen är över, den visar även att de fattiga betalar priset för en kris de inte har något ansvar för, sade Thorfinnur Omarsson, talesman för Caritas i Europa, då rapporten blev presenterad i Aten, rapporterar The Guardian.

Antalet fattiga växer i Grekland, Cypern, Italien, Spanien och Rumänien, som är de länder som är hårdast drabbade av nedskärningar, som bland annat är dikterade av trojkan [EU-kommissionen, Europeiska centralbanken och Internationella valutafonden].

OCH KLYFTAN MELLAN RIKA OCH FATTIGA ÖKAR. I Irland, som annars går för att vara bäst i klassen, som har genomfört hårda nedskärningar, har klyftan ökat dramatiskt. Här tjänar den rikaste femtedelen fem gånger mer än den fattigaste femtedelen av befolkningen.

En av konsekvenserna av krisen är en ny klass av unga fattiga, skriver Caritas. Det är unga arbetslösa – ofta med universitetsutbildning – som inte själva uppfattar sig som fattiga men söker upp Caritas för att få hjälp.

I Portugal, Spanien och Grekland har ungdomsarbetslösheten växt dramatiskt. En hel generation riskerar att fastna i fattigdom, varnar Caritas.

– Det vi ser är framväxten av en klass av nya fattiga. Den växer men den ses inte i statistiken för att de skäms över att söka socialhjälp, men de kommer till oss, för vi är där, säger Artur Benedyktowics, som ansvarar för Caritas socialpolitik.

Cypern som för ett år sedan fick ”rädda” sina

banker med hjälp av lån från Trojkan – mot att de genomförde ett barskt nedskärningsprogram – är fattigdomen bland landets äldre fördubblad på ett år. Nästan 30 procent av befolkningen över 65 år är idag drabbade av fattigdom, det är den högsta andelen i något EU-land.

– Fler och fler cyprioter kommer till oss för att få mat och hjälp, berättar Michael Hadjirossos, som arbetar frivilligt för Caritas på Cypern.

– Jag har sett folk gråla om att använda 2 euro till en kopp kaffe. För inte alltför länge sedan hade vi framgång. Nu är vi i en situation, som inte någon av dem som förutsåg krisen, kunde förutse, säger han.

I GREKLAND, DÄR KRISEN BRÖT UT 2009, har folk sett hjälplösa ut, medan stadigt alltfler nedskärningar blir genomförda i jakten på en lösning, som idag är ouppnåelig. Tvärtemot, den medicin som skall kurerar sjukdomen, dödar patienten, heter det i rapporten.

Resultatet är att landets politiska liv blir stadigt alltmer farligt. ”Förtvivlan har lett till stöd för extrema högerorienterade partier, som är nostalgiska i förhållande till den fascistiska ideologin, en kris som har potential att underminera alla de institutioner, som Europa har arbetat hårt för att etablera”, lyder den dystra varningen från den katolska hjälporganisationen.

HANS BRINKMAN

BILD: ROBERT MOBERG

STORFÖRETAGENS LOBBYORGANISATION

AMUE, Association for the Monetary Union of Europe, var namnet på den ganska okända lobbyorganisation som ledande företrädare för europeiskt näringsliv bildade 1987 för att driva kampanj för en gemensam valuta på EU:s inre marknad.

AMUE grundades av fem storföretag som var aktiva i storföretagens viktigaste lobbyorganisation European Roundtable of Industrialists [ERT]: Fiat, Philips, Rhône-Poulenc, Solvay och Total. Wisse Dekker, dåvarande VD för Philips samt ordförande i ERT och tidigare en av huvudpersonerna bakom skapandet av EU:s inre marknad, blev AMUE:s förste ordförande. Etienne Davignon, före detta EU-kommissionär och en av initiativtagarna till ERT, var vid tiden för den svenska EMU-folkomröstningen [200] AMUE:s ordförande.

AMUE var en sammanslutning inom den privata sektorn och var verksam i alla de dåvarande 15 medlemsstater i EU. Huvudkontoret låg i Paris. Cirka 400 företag och banker med totalt cirka 9.000.000 anställda var medlemmar i AMUE. Anslutna var också industriförbunden i Holland, Sverige och Grekland, handelskammaren i Frankrike och Spanien, arbetsgivarföreningen i Belgien, Irland, Italien, Spanien och Sverige, samt deras europeiska paraplyorganisation UNICE [i dag BusinessEurope]. Både UNICE:s dåvarande och tidigare ordförande, George Jacobs och Francois Périgot, satt i AMUE:s styrelse. Ende svensk i styrelsen var Jacob Wallenberg. Förutom Svenskt Näringsliv var bland annat Volvo och SE-Banken medlemmar i AMUE.

JACQUES SANTER, EU-KOMMISSIONENS dåvarande ordförande, sade så här i ett till AMUE:s styrelse i februari 1998: "I kväll känner jag mig verkligen som hemma bland vänner. När jag blev kommissionens ordförande 1995 var AMUE praktiskt taget den enda organisation som stödde oss i vår fasta övertygelse om att den gemensamma valutans skulle bli verklighet. Så det känns som att spela på hemmaplan."

AMUE lades för i början av 2000-talet sedan i malpåse. Orsaken var att organisationen blev så framgångsrik. Eller som dess ordförande Etienne Davignon har sagt: "Uppdraget är slutfört".

BILD: ROBERT NBERG

Istället skulle medlemmarna arbeta med att stödja kampanjer på nationell nivå.

På AMUE:s webbsida framgår att "eurozonens utvidgning" är en viktig uppgift att arbeta för sedan organisationen lagts ner. Medlemmarna ska "främja EMU-mål" i Danmark, Sverige och Storbritannien för att "uppmuntra medlemskap i EMU". De kommer i stället att arbeta med de företag som verkar för svenskt EMU-medlemskap. De kommer också att arbeta genom AMUE:s svenska medlemsorganisationer, och den viktigaste av dem är Svenskt Näringsliv.

"VALUTAUNIONEN ÄR FÖR ARBETSGIVARNAS kamporganisationer [och den politiska högern] ett sätt att hålla arbetarna på mattan med arbetslösheten som konjunkturregulator. Då kommer det att bli lättare att genomdriva antifackliga lagar, uppluckrad arbetsrätt, lägre lönenivåer, ökade inkomstklyftor", skrev jag i boken *Myter och fakta om EMU* som utgavs 2003.

Exakt detta är vad som nu sker i Grekland och de andra av eurokrisen drabbade EU-länderna.

För drygt tio år sedan skrev jag: "Det 'omvandlingstryck' som euron kommer att skapa på den svenska arbetsmarknaden kommer att leda till avregleringar på arbetsmarknaden, svårigheter för fackföreningarna att kämpa för att upprätthålla kollektivav-talssystemen, försämrade offentlig välfärd och andra kraftiga inskränkningar i socialförsäkringssystemen."

GÖSTA TORSTENSSON

DÖD AMAZON

Svärd som fäktar mot övermakten,
du skall brytas och sönderlös!
Starka trupper ha enligt T.T.
nått Thermopyle, Greklands lås
Fyrtioåriga Karin Boye
efterlyses från Alingsås.

Mycket mörk och med stora ögon;
klädd i resdräkt, när hon försvann.
Kanske söker hon bortom sekler,
dit en spårhund ej vägen fann,
frihetspasset där Spartas hjältar
valde döden till sista man.

Ej har Nike med segerkransen
krönt vid flöjtspel och harposlag
perserkonungen, jordens gissel.
Glömd förvittrar hans sarkofag.
Hyllningskören skall evigt handla
om Leonidas' nederlag.

För Thermopyle i vårt hjärta
måste några ge livet än.
Denna dag stiger ned till Hades,
följd av stolta hellenska män,
mycket mörk och med stora ögon
deras syster och döda vän.

*Dikten är en hyllningsdikt till Karin Boye skriven
efter hennes död av Hjalmar Gullberg.*

BILD: CHRISTER THEMPANDER

NUSVENSK ORDLISTA

GREKER, -NA – primitivt sydosturopeiskt folkslag som tycks vägra att förstå att de villkor som den Europeiska Unionen och den Internationella Valutafonden ställt för att deras fosterland skall få låna pengar är för grekernas eget bästa. [jfr fransmän, spanjorer, portugiser].

Vad grekerna inte inser är att det enda sättet att få fart på ekonomin inom rådande ekonomiska system är att överföra enorma belopp från de fattiga till de rika, detta eftersom de fattiga sällan har vett att investera sina pengar långsiktigt i aktier och obligationer utan föredrar att satsa sina ynkliga resurser på fårost och oliver.

När, som ett led i reformarbetet, anställningsskyddet avskaffats, lönerna sänkts och tiotusentals lärare och sjuksköterskor avskedats har grekerna reagerat ytterst omoget, med strejker och uppträden.

Önskvärt vore att dessa hetlevrade balkanbor kunde lära sig av balterna, som under sin tid som medborgare i Sovjetunionen utvecklat en föredömlig hållning till direktiv från högre ort.

GREKLAND – tålamsprövande europeisk nation där stora delar av befolkningen vägrar att gå med på EU:s sparkrav utan insisterar på att själva få bestämma över sin ekonomi. ”Fattar de ingenting?” frågar sig Svenska Dagbladets ledarsida [14 februari 2010].

Det finns en viss risk att det grekiska folket, om det lämnas att bestämma sitt eget öde, kan få andra besparingsidéer än att sänka minimilönerna och sälja ut statlig egendom. Vissa oansvariga element har föreslagit att man i stället skall minimera anslagen till den grekiska försvarsmakten, vilken under de senaste sjuttio åren ju framför allt ägnat sig åt att skjuta ner eller fångsla andra greker.

Än så länge håller dock Greklands regering stånd; i oktober 2011 beställdes inte mindre än 400 pansarvagnar av typ M1A1Abrams från USA. Tyskland och Frankrike är också stora exportörer. I förhållande till befolkningsstorlek och bruttonationalprodukt är de grekiska militärutgifterna de klart högsta i EU.

CARSTEN PALMAER

INGA NYA JOBB I EU

EU-kommissionens senaste kvartalsrapport över situationen på medlemsländernas arbetsmarknader och samhällen målar en deprimerande bild.

– EU:s ekonomier har långsamt återvänt till tillväxt, men situationen för många hushåll och individer har ännu inte förbättrats, med ett ständigt växande antal som lider av ekonomiska problem. Ojämligheten har ökat och det finns risk för att den nuvarande bräckliga återhämtningen inte kommer att förbättra situationen för många låginkomsttagare, sade EU:s sysselsättningskommissionär László Andor i en kommentar.

Arbetslösheten är i de flesta EU-länder fortsatt rekordhög, under hela 2013 låg den i genomsnitt på 10,8 procent. Enligt de senaste siffrorna från EU:s statistikbyrå Eurostat minskade dock arbetslösheten något under februari i år till 10,6 procent.

Man räknar med att fattigdomen fortsätter att öka och klyftorna mellan de låginkomsttagare och övriga kommer växa. Hushållens disponibla inkomster sjönk under 2013 i euroländerna och allt fler måste leva på sparpengar eller till och med ta lån.

EVA JONSSON

DEN GREKISKA REGERINGEN SKAKAS

Ett samtal mellan en rådgivare till den grekiske premiärministern och nynazistiska Gyllene grynings talesperson har skapat nytt kaos i landets regering.

I samtalet, som spelades in i hemlighet och finns upplagt på Youtube, säger premiärminister Antonis Samaras närmaste rådgivare Takis Baltakos till Ilias Kasidiaris, talesperson för Gyllene gryning, att de pågående polisutredningarna mot partiet bara hade syfte att öka stödet för den premiärministerns konservativa regeringsparti Ny Demokrati.

– [Samaras] är rädd för sig själv eftersom [Gyllene gryning] hindrar honom från att gå om [oppositionella vänsterpartiet] Syriza, sade Takis Baltakos som nu fått sparken.

Videon har fått Alexis Tsipras, ledare för Syriza, att kräva regeringen avgång.

– Premiärministern kan inte fortsätta gömma

sig. Regeringen har visat i sig vara farlig, den kan inte fortsätta att hantera landets öde, sade Alexis Tsipras.

Antonis Samaras och ledaren för det socialdemokratiska koalitionspartiet Pasok, Evangelos Venizelos, samlades till krismöte. Enligt grekisk media kan ytterligare videor komma att publiceras.

Inför EU-parlamentsvalet i maj ligger Ny Demokrati och Syriza båda på mellan 21 till 25 procents stöd i olika opinionsundersökningar. Gyllene gryning får mellan nio och tretton procents stöd.

Flera av Gyllene grynings parlamentsledamöter sitter häktade misstänkta för bland annat att tillhöra en kriminell organisation och har tidigare fått sin immunitet upphävd av det grekiska parlamentet.

DAN KOTKA

OMFATTANDE STREJKER I GREKLAND

Greklands fackförening inom den offentliga sektorn, ADEDY, gick ut i en 24-timmars strejk den 12 mars, för att protestera mot lagförslaget om den så kallade "tillgängligheten" som skickar hem offentligt anställda med 75 procent av deras lön och till slut säger upp deras anställningar efter sju månader.

Även kommunalarbetarnas fackförening och läkare från offentliga sjukhus deltog i strejken. Fackföreningsmedlemmar genomförde en protestmarsch i centrala Aten i samband med att lagförslaget, som kommer att medföra att tiotusentals avskedas, behandlades i parlamentet.

Den 19-20 mars genomförde ADEDY en 48-timmars strejk mot regeringens ekonomiska politik. Åtstramningarna är ett villkor i EU:s så kallade räddningspaket som kommer samtidigt som arbetslöshet i Grekland ligger på 28 procent.

Den andra stora fackföreningen GSEE, som organiserar anställda i den privata sektorn, genomförde en generalstrejk den 9 april. Stora delar av trafiken i landet stod stilla. på grund av den "massiva strejken" skriver GSEE på sin hemsida.

Arbetare, pensionärer, arbetslösa demonstrerade i Aten utanför parlamentsbyggnaden, mot fattigdom, arbetslöshet, misär och den så kallade trojkans åstramningspolitik.

GÖSTA TORSTENSSON

DIVERGENS ISTÄLLET FÖR KONVERGENS

De stora skillnader i internationell konkurrenskraft som finns inom eurozonen är i huvudsak en följd av utvecklingen sedan 1999, då växelkurserna låstes mellan flertalet av dagens EMU-medlemmar.

Åren kring millennieskiftet var det den tyska ekonomins konkurrenskraft som oroade många bedömare; en vanlig fråga vid denna tid var om Tyskland hade gått in i eurosamarbetet med en för högt värderad växelkurs. Dock lyckades Tyskland, tack vare mycket återhållsamma löneökningar i kombination med en snabb produktivitetstillväxt, återställa sin konkurrenskraft inom loppet av ett par år, och därefter har den tyska exportutvecklingen varit spektakulär. Motsatsen gäller dagens krisländer där hög inflation, ofta men inte alltid i kombination med svag produktivitetstillväxt [se Edquist 2013], i stället försvagade konkurrenskraften. Mellan 1999 och 2008 ökade kostnaden per producerad enhet för GIIPS-länderna, dvs. Grekland, Irland, Italien, Portugal och Spanien, med 20-35 procent jämfört med Tyskland. Följden var enorma underskott i dessa länders bytesbalans. Samtidigt växte överskotten i en mindre grupp länder till mellan fem och åtta procent av BNP.

GIVETVIS BEHÖVER DET INTE VARA FEL att redovisa bytesbalansunderskott under en följd av år. Om kapitalet används till produktiva investeringar kan det vara en utmärkt strategi att importera kapital. Men mycket av det huvudsakligen privata kapital som strömmade in i flera av GIIPS-länderna användes till bostadsbyggande, med tveksamma effekter på den framtida tillväxten. Och underskotten blev "för stora" – år 2007 redovisade Grekland, Cypern, Portugal och Spanien tvåsiffriga underskott. Knappast hållbart i längden.

I stället för den konvergens i konkurrenskraft som många av valutaunionens tillskyndare hade hoppats på fick vi divergens. Och eurokursen blev med tiden för hög för problemländerna och för låg för Tyskland, som år 2012 passerade Kina som

det land i världen med det i absoluta tal största bytesbalansöverskottet.

En försvagning av eurokursen skulle innebära en viss lindring för länder vars konkurrenskraft har eroderat. Men den största vinnaren skulle vara Tyskland. Tysklands väl differentierade exportindustri skulle gynnas betydligt mer än eurozonens krisländer, vars export i mycket högre utsträckning än den tyska går till övriga euroländer.

Försöken att komma till rätta med balansproblemen med hjälp av så kallade interna devalveringar har i stort misslyckats. Åtgärder som sänkta pensioner, höjda sjukvårdsavgifter och massavskedanden av offentligtanställda har haft stor effekt på efterfrågan, och därmed på sysselsättning och BNP, men har inte återställt konkurrenskraften. De av krisländerna som efter flera års drakoniska åtstramningar idag har uppnått, eller närmar sig, extern balans har gjort detta tack vare kraftiga minskningar av importen. I en mer normal konjunktursituation skulle bytesbalansunderskotten återvända. Samtidigt har många av åtgärderna, såsom minskade anslag till forskning, utbildning, hälsovård och infrastruktur, skadat de långsiktiga tillväxtutsikterna.

STEFAN DE VYLDER

EKONOMISK DIKTATUR

I en demokrati är det vanligen så att politikens innehåll – även den ekonomiska politiken – är föremål för debatt och beslut i öppna val. Att i lag, och därtill av grundlagskaraktär, skriva in att endast politiska inriktning [nyliberalism] är möjlig är ur ett demokratiskt perspektiv förkastligt.

Demokrati innebär att vi ska gemensamma för kollektiv problemlösning, inte att vi alla ska omfatta samma samhällsvision. Det finns olika intressen och dessa måste kunna få möjlighet att göra sig gällande och påverka politikens inriktning, också den övergripande ekonomiska politiken.

I EU-sammanhang är det dessutom demokratiskt ogörligt att ändra eftersom Lissabonfördragets regler kräver 28 regeringarna och 28 parlamentets samtidiga godkännande.

GÖSTA TORSTENSSON

SOLIDARITET UTAN RÄNTA

FOTOGRAF: ANICEL ENGSTROM AB

ARJA SAIJONMAA MED ORKESTER UPPTÄDER PÅ SOLIDARITETSGALAN FÖR DET KRISDRABBADE GREKISKA FOLKET **LÖRDAGEN DEN 3 MAJ** KLOCKAN 15.00-22.00 PÅ **ÅSÖ GYMNASIUM** [T-SKANSTULL]. ANDRA ARTISTER ÄR MIKAEL WIEHE OCH ALE MÖLLER, NIKE & RÖDA ORKESTERN, DROR FEILER MED BAND, JENNY WRANGBORG, TAXIMI, STEFAN SUNDSTRÖM, ZARDOS, MARCELO CORTES OCH BEATRIZ PIÑEDA, JAN HAMMARLUND, ORFEAS-KÖREN.

KONFERENCIERER ÄR ALEXANDRA PASCALIDOU OCH TOMAS BOLME. TAL AV KAJSA EKIS EKMAN.

FÖRSÄLJNING AV BÖCKER, KONSTVERK [SKÄNKTA AV KONSTNÄRERNA] OCH T-TRÖJOR [MED ROBERT NYBERG-MOTIV]. SERVERING AV ENKLARE GREKISK MAT, ÖL OCH VIN.

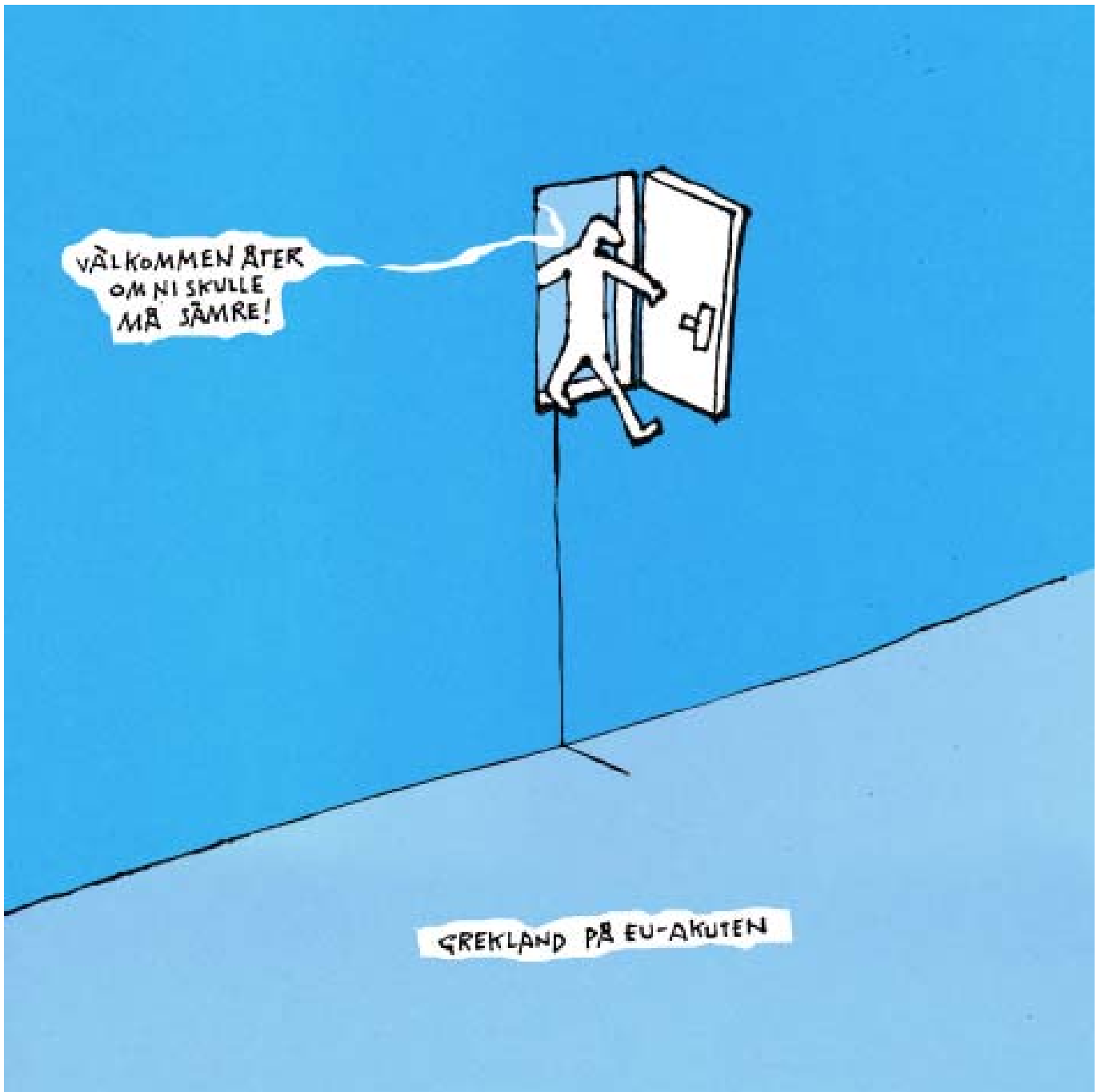
BILJETTER, KOSTAR ENBART **100 KRONOR**, KAN DU KÖPA PÅ KAFE 44 [TJÄRHVSGATAN 46], BENGANS SKIVBUTIK [DROTTNINGGATAN 20], BENGANS SKIVBUTIK [ÖSTGÖTAGATAN 53] ELLER VIA SOLIDARITETSGALAN@NATVERKETFORGREKLAND.SE. DU KAN OCKSÅ RINGA 070-286 08 70.

BILJETTKASSAN PÅ ÅSÖ GYMNASIUM ÄR ÖPPEN FRÅN KLOCKAN 13.00 LÖRDAGEN DEN 3 MAJ.

ETT SÄRSKILT TACK TILL ALLOFFSET, BENGANS SKIVBUTIK, BOKFÖRLAGET ATLAS, BOKHANDELN INFO, DAGENS ETC, FOLKRÖRELSEN NEJ TILL EU, FRIA TIDNINGEN, GALAGO, KARNEVAL, KONST OCH FOLK, LEOPARD, LITORAPID, ORDFRONT FÖRLAG OCH PIRATFÖRLAGET SOM BISTÅR OSS PÅ OLIKA SÄTT.

ARRANGÖR: **NÄTVERKET FÖR GREKLAND** [WWW.NATVERKETFORGREKLAND.SE]

GALLERIET/ULF FRÖDIN

SOLIDARITET 0030 ÄR ETT NYHETSBRIV FRÅN NÄTVERKET FÖR GREKLAND SOM UTKOMMER EN GÅNG I MÅNADEN. SIGNERADE ARTIKLAR KAN INNEHÅLLA ÅSIKTER SOM NÄTVERKET FÖR GREKLAND INTE DELAR. REDAKTION: GÖSTA TORSTENSSON, STELLAN HERMANSSON, ROBERT NYBERG. MEJL: NYHETSBRIVET@NÄTVERKETFÖRGREKLAND.SE. ANSVARIG UTGIVARE: SVEN BRITTON.

NÄTVERKET FÖR GREKLAND ÄR EN DEMOKRATISK, ANTIRASISTISK OCH PARTIPOLITISKT OBUNDEN ORGANISATION SOM GENOM INFORMATION OCH UTÅTRIKTAD E AKTIVITETER VERKAR FÖR SOLIDARITET MED GREKLANDS FOLK I DEN EKONOMISKA KRISEN. NÄTVERKET FÖR GREKLAND MOTSÄTTER SIG EUROPEISKA UNIONENS OCH INTERNATIONELLA VALUTAFONDENS ÅTSTRAMNINGSPOLITIK SOM FÖRDJUPAR KRISEN OCH HOTAR DEMOKRATIN.